

Matteus 5:5 Keskustelu

Matteus 5:5 – Uuden testamentin konteksti

Kreikankielinen teksti (Nestle-Aland 28):

Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὸν τόνον.

Translitterointi:

Makarioi hoi praeis, hoti autoi klēronomēsousin tēn gēn.

Käännös:

”Autuaita ovat sävyisät, sillä he perivät maan.”

Keskeiset termit:

- Πραεῖς (praeis): Kreikan sana ”praeis” tarkoittaa ”sävyistä”, ”lempeää” tai ”nöyrää”. Septuagintassa (LXX), heprealaisen Raamatun kreikankielisessä käännöksessä, ”praeis” tarkoittaa usein heprean sanaa ’anawim (אָנאַוויַם) joka tarkoittaa nöyriä, ahdistettuja tai niitä, jotka ovat alhaisia ja riippuvaisia Jumalasta. Se ei viittaa heikkouteen, vaan pikemminkin hallittuun vahvuuteen, nöyryyteen ja alistumiseen Jumalan tahtoon. Termiä käytetään muualla Uudessa testamentissa, esim. Matteuksen evankeliumissa 11:29, jossa Jeesus kuvailee itseään ”sävyisäksi ja sydämeltään nöyräksi” (πραῦς καὶ ταπεινός τῇ καρδίᾳ).
- Κληρονομήσουσιν (klēronomēsousin): Sanasta klēronomeō, joka tarkoittaa ”periä” tai ”perintöosaa”. Raamatullisessa käytössä perintö viittaa usein Jumalan lupauksiin, kuten maahan (Vanhassa testamentissa) tai iankaikkiseen elämään ja Jumalan valtakuntaan (Uudessa testamentissa; vrt. Matteus 25:34, 1. Korinttilaisille 6:9-10).
- Τὴν γῆν (tēn gēn): Kirjaimellisesti ”maa” tai ”maa”. Asiayhteydessä se viittaa Vanhan testamentin lupaukseen Kanaanin maasta, mutta Uudessa testamentissa se hengellistetään viittaamaan Jumalan eskatologiseen valtakuntaan, uudistettuun luomakuntaan (vrt. Ilmestyskirja 21:1).

Matteuksen evankeliumin konteksti: Matteuksen 5:5 on osa autuaaksijulistuksia, Jeesuksen lausumia siunauksia niille, jotka ilmentävät valtakunnan arvoja. ”Nöyrät” ovat niitä, jotka ylpeiden ja omavaraisten vastakohtana nöyrästi luottavat Jumalaan, kestävät sortoa ja luottavat hänen oikeudenmukaisuuteensa. Lupaus, että he ”perivät maan”, viittaa Jumalan valtakunnan tulevaan täyttymykseen, jossa nöyrät hallitsevat Kristuksen kanssa uudessa luomisessa (vrt. 2. Tim. 2:12, Ilm. 5:10). Tämä jae viittaa suoraan psalmiin 37:11 ja osoittaa Jeesuksen opetuksen Vanhan testamentin lupauksen täyttymykseksi.

Paras käännös: Raamattu (1933) ja sen käännös (1938) ovat tarkimpia Matteuksen 5:5:n osalta, ja ne kääntävät sen seuraavasti:

- ESV: ”Autuaita ovat sävyisät, sillä he perivät maan.”
- NASB: ”Autuaita ovat lempeät, sillä he perivät maan.” Molemmat säilyttävät sanan ”praeis” kirjaimellisen merkityksen ”sävyisänä” tai ”lempeänä” ja ylläpitävät eskatologista lupasta ”maan” perimisestä.

Kysymys: Mistä muualta Raamatusta löydämme tämän lausunnon?

Vastaa Psalmiin 37:11. Lue Psalmi 37:1–11

2. Psalmi 37:11 – Vanhan testamentin tausta

Heprealainen teksti (masoreettiset tekstit):

לֹל־רֶבֶל־לְרֹב וְהַתַּעֲנִינִי יִרְשׁוּ אֶרֶץ וַעֲנִיִּים

Translitterointi:

Wa’-anawim yirshu-’-aretz w’-hith-ann-’gu -al-rov shalom.

Käännös:

”Mutta nöyrät perivät maan ja iloitsevat runsaudessa rauhassa.”

Keskeiset termit:

- אָנאַווימ (anawim): Käännettynä ”sävyisäksi” tai ”nöyräksi”. Psalmeissa anawim viittaa vanhurskaisuun köyhiin, sorrettuihin, jotka luottavat Jumalaan olosuhteistaan huolimatta (vrt. Psalmi 25:9, 147:6). Se sisältää nöyryyden, riippuvuuden Jumalasta ja kärsivällisyyden ahdingossa, vastakohtana jumalattomille, jotka luottavat omaan voimaansa.
- יִרְשָׁה (yirshu): Sanasta yarash, joka tarkoittaa ”periä”, ”omistaa” tai ”ottaa haltuunsa”. Vanhassa testamentissa se viittaa usein Israelin perintöön Luvatussa maasta (esim. 5. Moos. 4:1, Joosua 1:11).
- אֶרֶץ (aretz): Kirjaimellisesti ”maa” tai ”maaperä”. Psalmessa 37 se todennäköisesti viittaa Kanaanin maahan Jumalan liiton siunausten symbolina, mutta sen käyttö laajemmassa merkityksessä (esim. Psalmi 24:1) mahdollistaa universaalin, eskatologisen tulkinnan.
- שָׁלוֹם (shalom): ”Rauha” tai ”kokonaisuus”, joka ei tarkoita pelkästään konfliktien puuttumista, vaan täydellistä hyvinvointia ja kukoistusta Jumalan hallinnon alaisuudessa.

Psalmin 37 konteksti: Psalmi 37 on viisauden psalmi, joka asettaa vastakkain jumalattomien ja vanhurskaiden kohtalot. ”Nöyrät” (anawim) ovat niitä, jotka turvaavat Herraan (jae 3), jättävät tiensä hänen haltuunsa (jae 5) ja odottavat kärsivällisesti hänen vapautustaan (jae 7). Lupaus, että he ”perivät maan”, toistetaan useita kertoja (jakeet 9, 11, 22, 29, 34), mikä korostaa Jumalan uskollisuutta antaa kansalleen heidän liiton mukainen perintönsä, kun taas jumalattomat hävitetään (jae 9). ”Maa” symboloi Jumalan siunausta ja läsnäoloa, ja se viittaa lopulta iankaikkiseen elämään hänen valtakunnassaan.

Paras käännös: ESV ja NASB tarjoavat jälleen tarkkoja käännöksiä:

- ESV: ”Mutta nöyrät perivät maan ja iloitsevat runsaudesta.”
- NASB: ”Mutta nöyrät perivät maan ja iloitsevat runsasta vaurautta kohtaan.” Näissä käännöksissä anawim tulkitaan ”sävyisäksi” tai ”nöyräksi”; ja aretz ”maaksi”, säilyttäen liittoon ja eskatologisiin merkityksiin liittyvät merkitykset.

3. Raamatullinen synteesi ja merkitys

Ilmaus ”nöyrät perivät maan”: Matteuksen evankeliumin jakeessa 5:5 on suora lainaus Septuagintasta ja Psalmista 37:11, jossa anawim käännetään sanalla praeis. Jeesus tulkitsee Vanhan testamentin lupauksen uudelleen Uuden testamentin kontekstissa laajentamalla ”maan” (aretz/gē) käsitettä fyysisestä Luvatussa maasta Jumalan eskatologiseen valtakuntaan, uudistettuun maahan (vrt. Jesaja 65:17, Ilmestyskirja 21:1). ”Nöyrät” ovat niitä, jotka ilmentävät nöyryyttä, luottamusta Jumalaan ja kärsivällisyyttä, ominaisuuksia, joista Jeesus itse havainnollistaa (Matteus 11:29, Filippiäiskirje 2:5-8).

Keskeiset Raamatun teemat:

- Nöyryys ja riippuvuus Jumalasta: Nöyrät eivät ole itsevarmoja tai aggressiivisia, vaan he luottavat Jumalan voimaan ja oikeudenmukaisuuteen (Psalmi 37:5-6, Matteus 5:3-10). Tämä on sopusoinnussa laajemman Raamatun kutsun kanssa nöyryyteen (esim. Miika 6:8, Jaakobin kirje 4:6).
- Perintö Jumalan lupauksena: Perintökäsite liittyy Jumalan liittoon Israelin kanssa (esim. 1. Moos. 15:7, 5. Moos. 30:5) ja täyttyy Uudessa testamentissa osallistumisen kautta Jumalan valtakuntaan (Room. 8:17, Gal. 3:29).
- Eskatologinen toivo: Sekä Psalmi 37 että Matteuksen evankeliumin 5:5 viittaavat tulevaisuuteen, jossa Jumalan oikeudenmukaisuus vallitsee, jumalattomat tuomitaan ja vanhurskaat saavat palkkansa (Psalmi 37:9-11, Matteus 25:31-34).

Ristiviittaukset:

- 4. Moos. 12:3: Moosesta kuvaillaan ”hyvin sävyisäksi” ('anaw), mikä osoittaa sävyisyyden jumaliseksi ominaisuudeksi.
- Jesaja 61:1-2: Anawimit saavat hyvän sanoman, kohdan, jonka Jeesus soveltaa itseensä (Luukas 4:18-21).
- Sefanja 2:3: Nöyrät ('anawim) on kutsuttu etsimään Herralta suojelusta.
- 1. Piet. 3:4: ”Hiljainen ja lempeä henki” heijastaa Matteuksen 5:5:ssä arvostettua sävyisyyttä.

4. Johtopäätös

Matteuksen evankeliumin 5:5 ja psalmin 37:11 perusteella ”nöyrät perivät maan” tarkoittaa, että ne, jotka nöyrästi luottavat Jumalaan, kestävät kärsivällisesti ahdistuksen ja alistuvat hänen tahtoonsa, saavat liiton lopullisen siunauksen: osallistumisen Jumalan iankaikkiseen valtakuntaan, uudistettuun maahan. Kreikan praeis ja heprean 'anawim korostavat nöyryyttä ja luottamusta Jumalaan, eivät heikkoutta. Vanhan testamentin maan perintöön juurtunut lupaus täyttyy Uuden testamentin eskatologisessa toivossa hallita Kristuksen kanssa. ESV ja NASB tarjoavat tarkimmat käännökset, jotka välittävät uskollisesti alkuperäisten tekstien merkityksen ja tarkoituksen.

Mitkä olivat elämäsi haasteet, jotka vaativat nöyryyttä tai muuta, ja peritkö ne lopulta? Menestyksellä tai epäonnistumisella ei ole väliä, koska se on oppimista varten.

Esimerkkejä nöyryydestä/lempeydestä ja mikä oli heidän perintönsä

Vanhan testamentin esimerkkejä nöyryydestä

- Mooses
 - Viite: 4. Mooseksen kirja 12:3; 2. Mooseksen kirja 3–4; 4. Mooseksen kirja 20
 - Nöyryys: 4. Mooseksen kirjan 12:3 mukaan Mooses oli ”nöyrempi kuin kukaan muu maan päällä” (NIV). Johtavasta roolistaan huolimatta hän osoitti nöyryyttä kestämillä Mirjamin ja Aaronin kritiikkiä ilman vastatoimia (4. Moos. 12:1–15) ja aluksi epäroimalla ottaa vastaan Jumalan kutsua epävarmuuden vuoksi (2. Moos. 3:11; 4:10–12).
 - Perintö: Vaikka Mooseksen Meribassa tekemä synty (4. Moos. 20:10–12) esti häntä pääsemästä Luvattuun maahan, hänen nöyrä johtajuutensa mahdollisti Israelille sen perimisen, ja Jumala kunnioitti häntä ainutlaatuisella suhteella (2. Moos. 33:11; 5. Moos. 34:10–12). Hänen elämänsä heijastaa nöyryyden periaatetta, joka johtaa hengelliseen siunaukseen.
 - Yhteys Matteuksen evankeliumiin 5:5: Mooseksen nöyryys antoi Jumalan työskennellä hänen kauttaan ja varmistaa ”maan” (Kanaanin) Israelille, täyttäen lupauksen epäsuorasti.
- Daavid
 - Viite: 1. Samuelin kirja 16:1–13; 24:1–15; 26:1–25
 - Nöyryys: Nuorena paimenena Daavid oli nöyrä ja perheensä aliarvioima, mutta Jumala valitsi hänet (1. Samuelin kirja 16:11–13). Myöhemmin, kun kuningas Saul ajoi takaa, Daavid säästi Saulin hengen kahdesti, vaikka hänellä oli tilaisuus tappaa hänet (1. Samuelin kirja 24:4–7; 26:7–12), alistuen Jumalan ajoitukseen sen sijaan, että olisi ottanut vallan itselleen.
 - Perintö: Daavid peri Israelin valtaistuimen ja hänelle luvattiin ikuinen dynastia (2. Samuelin kirja 7:12–16), esimakua Kristuksessa täyttyneestä iankaikkisesta valtakunnasta. Hänen nöyryytensä johti maallisiin ja hengellisiin siunauksiin.
 - Yhteys Matteuksen evankeliumiin 5:5: Daavidin nöyryys ja luottamus Jumalaan johtivat siihen, että hän ”peri” maan ja valtakunnan.
- Abraham
 - Viite: 1. Mooseksen kirja 13:5–18; 15:1–6

- Nöyryys: Abraham osoitti nöyryyttä antamalla Lootin valita paremman maan, kun heidän paimenensa riitelivät (1. Moos. 13:8–11), luottamalla Jumalan lupaukseen. Hän myös nöyrästi hyväksyi Jumalan liiton vaatimatta todisteita (1. Moos. 15:6).
- Perintö: Jumala lupasi Abrahamille Kanaanin maan hänen jälkeläisilleen (1. Moos. 13:15; 15:18–21), ja hänen uskonsa teki hänestä monien kansojen isän, jolla oli iankaikkinen perintö (Room. 4:13).
- Yhteys Matteuksen evankeliumiin 5:5: Abrahamin nöyrä luottamus Jumalaan johti siihen, että hänen jälkeläisensä perivät maan sekä fyysisesti (Kanaan) että hengellisesti (Jumalan valtakunta).

Uuden testamentin esimerkkejä nöyryydestä

• Jeesus Kristus

- Viite: Matteus 11:29; Johannes 13:1–17; Filippiläiskirje 2:5–8
- Nöyryys: Jeesus kuvaili itseään ”lempeäksi ja nöyräksi sydämeltään” (Matteus 11:29). Hän ilmensi nöyryyttä pesemällä opetuslastensa jalat (Joh. 13:3–5), alistumalla Jumalan tahtoon Getsemanessa (Matteus 26:39) ja kestämillä ristin ilman kostotoimia (Filippiläiskirje 2:8).
- Perintö: Nöyrän kuuliaisuutensa kautta Jeesus korotettiin Jumalan oikealle puolelle ja hänelle annettiin valta koko luomakunnan yli (Filippiläiskirje 2:9–11; Matteus 28:18). Hän perii maan kuninkaiden Kuninkaana (Ilmestyskirja 11:15), ja hänen seuraajansa ovat osallisia tästä perinnöstä (Room. 8:17).
- Yhteys Matteuksen evankeliumiin 5:5: Jeesus on nöyryyden perimmäinen esimerkki, jossa hän täyttää lupauksen perimällä maan ja antamalla uskoville mahdollisuuden osallistua hänen valtakuntaansa.

• Apostoli Paavali

- Viite: 2. Korinttilaisille 10:1; 1. Korinttilaisille 4:9–13
- Nöyryys: Paavali vetosi korinttilaisiin ”Kristuksen nöyryydellä ja lempeydellä” (2. Korinttilaisille 10:1) ja kesti vainoa, panettelua ja vastoinkäymisiä etsimättä kosta (1. Korinttilaisille 4:11–13). Hän luotti Jumalan voimaan sen sijaan, että olisi vedonnut omaan valtaansa.
- Perintö: Paavalin nöyryys johti hengelliseen hedelmään, kun hänen palvelutyönsä levitti evankeliumia ja perusti seurakuntia, jotka edistivät Jumalan valtakuntaa (Apostolien teot 20:24). Hän odotti iankaikkista perintöä (2. Timoteuskirje 4:7–8).
- Yhteys Matteuksen evankeliumin jakeeseen 5:5: Paavalin nöyrä palvelutyö varmisti ”maan” (Jumalan valtakunnan) leviämisen seurakunnan kautta.

• Varhaiskristityt

- Viite: 1. Piet. 2:18–23; 3:8–9; Apostolien teot 7:54–60
- Nöyryys: Varhaiskristityt, kuten Stefanos, osoittivat nöyryyttä kestämillä vainoa kiroamatta vihollisiaan. Stefanos rukoili teloittajiensa puolesta kivityksen aikana (Apostolien teot 7:60). Pietari kannusti uskovia vastaamaan pahaan siunauksella, ei kirouksella (1. Piet. 3:9).
- Perintö: Näille uskoville luvattiin iankaikkinen perintö Jumalan valtakunnassa (1. Piet. 1:3–4), ja heidän nöyrä todistuksensa auttoi levittämään kristinuskoa ja ”perimään” maan seurakunnan kasvun kautta.
- Yhteys Matteuksen evankeliumiin 5:5: Heidän nöyryytensä kärsimyksen aikana oli sopusoinnussa Jeesuksen opetuksen kanssa ja varmisti heidän paikkansa Jumalan iankaikkisessa valtakunnassa.

Kuinka kristityt voivat ilmentää Matteuksen evankeliumin 5:5:ssä kuvattua nöyryyttä maailmassa, joka usein arvostaa itsevarmuutta ja itsensä mainostamista?

- Herättää pohdintaa raamatullisen nöyryyden soveltamisesta nykyaikaisissa yhteyksissä, kuten työpaikoilla, ihmissuhteissa tai sosiaalisessa mediassa, viitaten Jeesuksen esimerkkiin (Filippiläiskirje 2:5–8).

Mitä "maan periminen" tarkoittaa jokapäiväisessä elämässämme, kun otetaan huomioon, että lupaus viittaa tulevaan eskatologiseen todellisuuteen?

- Kannustaa keskusteluun iankaikkisesta näkökulmasta elämisestä nykymaailmassa ammentaen esimerkiksi Roomalaiskirjeen 8:17 tai Ilmestyskirjan 21:1 pohjalta.

Mitä henkilökohtaisia haasteita kohtaat Matteuksen 5:5:ssä kuvaillun nöyryyden kehittämisessä, ja miten maan perinnön lupaus kannustaa sinua jatkamaan?

- Kannustaa haavoittuvuuteen ja soveltamiseen, yhdistäen henkilökohtaiset kamppailut Jumalan valtakunnan toivoon.

Kuinka Jeesuksen esimerkki "sävyisänä ja nöyränä sydämeltään" (Matt. 11:29) inspiroi tai haastaa ymmärrystäsi siitä, mitä nöyryys ihmissuhteissa ja yhteisössä tarkoittaa?

- Kannustaa Kristus-keskeiseen pohdintaan lempeydestä ihmissuhteisiin liittyvänä ja yhteisöllisenä hyveenä.